

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O KREDITNIM UNIJAMA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KREDITNIM UNIJAMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim unijama sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Kreditne unije su financijske institucije u čijem poslovanju sudjeluju svi članovi kreditne unije prema načelu uzajamne pomoći, unaprjeđujući i zaštićujući pri tom svoj gospodarski i drugi profesionalni interes u skladu sa zakonom i statutom kreditne unije.

Pravni okvir takvih institucija u Republici Hrvatskoj čini Zakon o kreditnim unijama usvojen u prosincu 2006. godine od strane Hrvatskog sabora te objavljen u "Narodnim novinama", broj 141/06.

Na temelju ovog Zakona tada postojeće štedno-kreditne zadruge trebale su ili uskladiti svoje poslovanje s odredbama navedenog Zakona i nastaviti raditi kao kreditne unije ili se preoblikovati u štedne banke ili donijeti odluku o prestanku štedno-kreditne zadruge i pokrenuti postupak likvidacije.

Nakon razdoblja u kojem su kreditne unije poslovale u skladu sa Zakonom o kreditnim unijama i podzakonskim aktima donesenim na temelju tog Zakona te izmjena drugih propisa, prvenstveno propisa koji uređuju platni promet, javila se potreba za izmjenama i dopunama važećeg Zakona.

Naime, novi Zakon o platnom prometu, koji je stupio na snagu 01. siječnja 2011., na drugačiji način uređuje obavljanje poslova platnog prometa, odnosno dopušta mogućnost licenciranja za obavljanje poslova platnog prometa ako su ispunjeni uvjeti propisani Zakonom o platnom prometu, za razliku Zakona o platnom prometu u zemlji koji je točno propisivao da poslove platnog prometa obavljaju Hrvatska narodna banka i banke, te Hrvatska pošta.

Kako je u trenutku donošenja Zakona o kreditnim unijama na snazi još uvijek bio Zakon o platnom prometu u zemlji, kreditnim se unijama nije moglo dopustiti obavljanje poslova platnog prometa.

Slijedom navedenoga, predloženim izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim unijama dopušta se kreditnim unijama obavljati platni promet za svoje članove ako su ispunjeni uvjeti propisani Zakonom o platnom prometu i slijedom toga ako dobiju odobrenje Hrvatske narodne banke.

Također, predloženim izmjenama i dopunama dopušta se kreditnim unijama primanje novčanih depozita od sindikata i od obrtničkih komora te mogućnost primanja bespovratnih sredstava od međunarodnih institucija. Ovime se dopušta kreditnim unijama da u interesu svojih članova mogu primati novčana sredstva i kroz mikrokreditiranje potaknuti razvitak djelatnosti svojih članova (obrnika, poljoprivrednika i fizičkih osoba koji obavljaju samostalnu djelatnost i drugih koji po Zakonu mogu biti članovi kreditne unije).

Također, odredbe važećeg Zakona su i nomotehnički dorađene radi preciznijeg određenja pojedinih odredbi u svrhu usklađivanja s izričajem drugih propisa.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva iz državnog proračuna.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Odredbom članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora propisana je mogućnost da se iznimno zakon može donijeti i po hitnom postupku kada je to nužno radi sprječavanja ili otklanjanja većih poremećaja u gospodarstvu.

Izmjene i dopune Zakona o kreditnim unijama predlažu se iz razloga što su postojeće kreditne unije nastale usklađivanjem bivših štedno-kreditnih zadruga s odredbama Zakona o kreditnim unijama, koji je uveo značajne promjene u njihovom poslovanju. Kreditne unije su društva *"sui generis"* i stoga je nužno uređivanje svih segmenata njihova poslovanja kao i statusnih pitanja kako bi se omogućilo njihovo nesmetano poslovanje.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KREDITNIM UNIJAMA

Tekst prijedloga ovoga Zakona dostavlja se u obliku Konačnog prijedloga Zakona u skladu s prijedlogom za provedbu hitnog postupka u postupku njegovog donošenja.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KREDITNIM UNIJAMA

Članak 1.

U Zakonu o kreditnim unijama (Narodne novine, broj 141/06 i 25/09) u članku 3. stavku 1. iza točke 2. dodaju se nove točke 3. i 4. koje glase:

"3. primati novčane depozite od sindikata i obrtničkih komora, te primati bespovratna novčana sredstva od međunarodnih institucija,
4. obavljati platni promet za svoje članove,".

Dosadašnje točke 3., 4. i 5. postaju točke 5., 6. i 7.

U stavku 2. riječi: "točke 3." zamjenjuju se riječima: "točke 5.".

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

"(3) Kreditna unija može poslove platnog prometa iz stavka 1. točke 4. ovoga članka obavljati samo ako dobije odobrenje Hrvatske narodne banke sukladno propisima koji uređuju platni promet.".

Članak 2.

U članku 5. stavku 7. riječi: "jedinstveni matični broj građana" zamjenjuju se riječima: "osobni identifikacijski broj".

U stavku 8. riječi: "postupku imenovanja" zamjenjuju se riječju: "imenovanju".

Članak 3.

U članku 17. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Član uprave kreditne unije može biti osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

- 1) ima najmanje srednju stručnu spremu,
- 2) ima odgovarajuće stručne kvalifikacije, sposobnost i radno iskustvo potrebno za vođenje poslova kreditne unije,
- 3) nije pravomoćno osuđena za kazneno djelo protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom te ni za jedno od sljedećih kaznenih djela:
  - a) protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja,
  - b) protiv vjerodostojnosti isprava,
  - c) protiv službene dužnosti,
  - d) odavanje državne tajne,
  - e) prikrivanje protuzakonito pribavljenog novca,
  - f) pranje novca ili
  - g) financiranje terorizma,
- 4) nije bila član uprave ili nadzornog odbora kreditne unije, odnosno član uprave trgovačkog društva u stečaju, odnosno kreditne unije kojoj je oduzeto odobrenje za rad,
- 5) ispunjava uvjete iz Zakona o trgovačkim društvima za člana uprave,
- 6) nije član uprave ili nadzornog odbora niti prokurist druge kreditne unije ili trgovačkog društva.".

Članak 4.

U članku 18. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

"(4) Hrvatska narodna banka podatke o nekažnjavanju iz članka 17. stavka 1. podstavka 3. ovoga Zakona dobiva iz kaznene evidencije na temelju obrazloženog zahtjeva."

Dosadašnji stavci 4., 5., 6., 7., 8. i 9. postaju stavci 5., 6., 7., 8., 9. i 10.

Iza dosadašnjeg stavka 9. koji je postao stavak 10. dodaje se stavak 11. koji glasi:

"(11) Nadzorni odbor kreditne unije dužan je podnijeti zahtjev iz stavka 2. odnosno stavka 9. ovoga članka najmanje tri mjeseca prije isteka mandata članu uprave."

Dosadašnji stavak 10. postaje stavak 12.

Članak 5.

U članku 19. podstavku 4. zarez se zamjenjuje točkom, a riječi: "odnosno danom prestanka članstva u kreditnoj uniji" brišu se.

Članak 6.

U članku 47. iza stavka 2. dodaju se stavci 3., 4. i 5. koji glase:

"(3) Godišnji financijski izvještaji kreditne unije moraju se revidirati za svaku poslovnu godinu.

(4) Revizija iz stavka 3. ovoga članka provodi se u skladu sa zakonima kojima se uređuje računovodstvo i revizija ako ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona nije drukčije određeno.

(5) Kreditna unija dužna je Hrvatskoj narodnoj banci u roku od 15 dana od dana primitka revizorskog izvješća, a najkasnije u roku od četiri mjeseca od isteka poslovne godine na koju se odnose godišnji financijski izvještaji, dostaviti revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja."

Članak 7.

Iza članka 77. dodaje se članak 77.a koji glasi:

"Zastara
Članak 77.a

(1) Prekršajni postupak za prekršaje utvrđene ovim Zakonom ne može se pokrenuti nakon isteka roka od tri godine od dana počinjenja prekršaja.

(2) Zastarijevanje se prekida svakom radnjom Hrvatske narodne banke poduzetom radi gonjenja počinitelja prekršaja. Poslije svakog prekida počinje ponovo teći zastara, ali se prekršajni postupak ni u kojem slučaju ne može voditi nakon isteka dvostrukog vremena određenog u stavku 1. ovoga članka."

Članak 8.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

VI. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KREDITNIM UNIJAMA

Uz članak 1.

Ovim člankom mijenja se članak 3. stavak 1. na način da se omogućava kreditnim unijama primanje i depozita od sindikata i obrtničkih komora, primati bespovratna sredstva od međunarodnih institucija, te obavljanje poslova platnog prometa. Navedene odredbe imaju za cilj potaknuti razvoj obrtništva kroz mogućnosti mikrofinanciranja na način da kreditne unije mogu primati depozite od obrtničkih komora. Također dopušta se kreditnim unijama obavljati platne usluge ako ispunjavanju uvjete koji su propisani zakonom koji uređuju platne usluge i propisima donesenim temeljem toga Zakona

Uz članak 2.

Ovim člankom mijenja se članak 5. stavci 7. i 8. Zakona o kreditnim unijama na način da se riječi "jedinstveni matični broj građana" zamjenjuju riječima "osobni identifikacijski broj" a radi usklađivanja s odredbama Zakona o osobnom identifikacijskom broju Također je izmijenjen izričaj u stavku 8. tako da je propisano da osnivačka skupština donosi odluku o imenovanju članova nadzornog odbora kreditne unije, a ne o postupku imenovanja.

Uz članak 3. i 4.

Ovim člankom dopunjuje se članak 17. Zakona o kreditnim unijama u vezi uvjeta koje mora ispunjavati član uprave kreditne unije, na način da se propisuje da član uprave ne može biti osoba koja je pravomoćno osuđena za kaznena djela koja se navode u stavku 1. podstavak 3. navedenog članka, dok se izmjenama u članku 18. važećega Zakona uređuje kako Hrvatska narodna banka podatke o nekažnjavanju dobiva iz kaznene evidencije na temelju obrazloženog zahtjeva. Navedenim se usklađuje postupak izdavanja odobrenja za člana uprave kreditne unije s odobrenja za člana uprave kreditne institucije.

Uz članak 5.

Ovim člankom uređuje se nomotehnički izričaj važeće odredbe Zakona.

Uz članak 6.

Ovim se odredbama uvodi obveza obavljanja revizije godišnjih financijskih izvještaja kreditne unije sukladno zakonu koji uređuje obavljanje računovodstvo i reviziju.

Uz članak 7.

Ovim člankom u Zakon je dodan članak 77.a kojim se uređuje zastarni rok za prekršaje utvrđene ovim Zakonom te je predloženo kako se ne može pokrenuti prekršajni postupak nakon proteka roka od tri godine od počinjenja prekršaja, a zastara se prekida svakom radnjom Hrvatske narodne banke poduzetom radi gonjenja počinitelja prekršaja, a apsolutna zastara nastupa nakon proteka roka od šest godina.

Uz članak 8.

Odredbama ovog članka uređuje se stupanje na snagu ovoga Zakona i to u roku od osam dana od dana objave u Narodnim novinama.

VII. ODREDBE ČLANAKA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU

Poslovi kreditne unije

Članak 3.

- (1) Kreditna unija smije obavljati djelatnost koja obuhvaća samo sljedeće poslove:
1. primati novčane depozite članova kreditne unije u domaćoj valuti,
  2. odobravati kredite članovima kreditne unije u domaćoj valuti,
  3. obavljati mjenjačke poslove za članove kreditne unije,
  4. dodjeljivati novčanu pomoć članovima kreditne unije,
  5. davati jamstva za obveze članova kreditne unije u domaćoj valuti.
- (2) Mjenjačke poslove iz stavka 1. točke 3. ovoga članka kreditna unija dužna je obavljati sukladno uvjetima i načinu utvrđenim propisima kojima se uređuje poslovanje ovlaštenih mjenjača.

Osnivanje

Članak 5.

- (1) Kreditnu uniju može osnovati 30 ili više osoba koje ispunjavaju uvjete iz članka 9. ovoga Zakona.
- (2) Kreditna unija može biti osnovana na jednom od sljedećih načela:
1. načelo zaposlenja, ili
  2. načelo zanimanja, odnosno profesije, ili
  3. teritorijalno načelo.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka kreditna unija može biti osnovana i na drugom načelu koje osigurava ostvarivanje zajedničkog interesa i financijske uzajamnosti članova kreditne unije.
- (4) Statutom kreditne unije mora biti određeno načelo iz stavka 2. ili stavka 3. ovoga članka.
- (5) Kreditna unija osniva se na osnivačkoj skupštini usvajanjem statuta kreditne unije.
- (6) Statut kreditne unije moraju usvojiti svi osnivači kreditne unije izjavom o usvajanju statuta u obliku isprave koja se sastavlja kod javnog bilježnika.
- (7) U ispravi iz stavka 6. ovoga članka moraju se navesti imena, jedinstveni matični broj građana i prebivalište osnivača te iznosi uplaćenih članskih udjela.
- (8) Osnivačka skupština kreditne unije utvrđuje i prijedlog osoba za članove uprave te donosi odluku o postupku imenovanja članova nadzornog odbora kreditne unije, poslovni plan kreditne unije za prve tri godine poslovanja kreditne unije i odluku o podnošenju zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad kreditne unije.
- (9) Osnivačka skupština kreditne unije odluke iz stavka 8. ovoga članka donosi većinom glasova svih osnivača.
- (10) Svaki osnivač kreditne unije ima pravo na jedan glas.
- (11) Osnivači kreditne unije postaju članom kreditne unije uplatom članskog udjela.

Uvjeti za imenovanje člana uprave

Članak 17.

- (1) Član uprave kreditne unije može biti osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:
- 7) ima najmanje srednju stručnu spremu,
  - 8) ima odgovarajuće stručne kvalifikacije, sposobnost i radno iskustvo potrebno za vođenje poslova kreditne unije,
  - 9) nije pravomoćno osuđena za kazneno djelo protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom te ni za jedno od sljedećih kaznenih djela:
    - a) protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja,
    - b) protiv vjerodostojnosti isprava,
    - c) protiv službene dužnosti,
    - d) odavanje državne tajne,
    - e) prikriivanje protuzakonito pribavljenog novca,
    - f) pranje novca ili
    - g) financiranje terorizma,

- 10) nije bila član uprave ili nadzornog odbora kreditne unije, odnosno član uprave trgovačkog društva u stečaju, odnosno kreditne unije kojoj je oduzeto odobrenje za rad,
- 11) ispunjava uvjete iz Zakona o trgovačkim društvima za člana uprave,
- 12) nije član uprave ili nadzornog odbora niti prokurist druge kreditne unije ili trgovačkog društva.

(2) Pod stručnim kvalifikacijama i iskustvom iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka podrazumijeva se najmanje trogodišnje radno iskustvo na rukovodećim položajima u kreditnoj uniji odnosno vođenja poslova trgovačkog društva ili financijske institucije.

Izdavanje odobrenja za člana uprave

Članak 18.

- (1) Članom uprave kreditne unije može biti imenovana osoba koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za člana uprave.
- (2) Zahtjev za izdavanje odobrenja iz stavka 1. ovoga članka podnosi nadzorni odbor kreditne unije za mandat koji ne može biti duži od 4 godine.
- (3) Zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka moraju se priložiti dokazi o ispunjavanju uvjeta iz članka 17. ovoga Zakona koji ne smiju biti stariji od tri mjeseca osim dokaza iz članka 17. stavka 1. podstavka 1. i 2. ovoga Zakona i program rada za razdoblje na koje se imenuje.
- (4) Na traženje Hrvatske narodne banke zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka potrebno je priložiti i drugu dokumentaciju.
- (5) Hrvatska narodna banka može zatražiti da kandidat za člana uprave u postupku odlučivanja o odobrenju mora osobno predstaviti program rada za razdoblje na koje se imenuje.
- (6) Hrvatska narodna banka izdat će odobrenje iz stavka 1. ovoga članka ako iz zahtjeva i priložene dokumentacije utvrdi da kandidat ispunjava uvjete za člana uprave.
- (7) Hrvatska narodna banka odbit će zahtjev za izdavanje odobrenja ako:
  - utvrdi da osoba ne ispunjava uvjete iz članka 17. ovoga Zakona,
  - iz podataka kojima raspolaže proizlazi da bi, zbog djelatnosti i poslova kojima se osoba bavi, odnosno zbog postupaka koje je osoba činila, bilo ugroženo poslovanje kreditne unije,
  - na temelju programa iz stavka 3. ovoga članka procijeni da kandidat neće voditi poslove kreditne unije sukladno ovom Zakonu i drugim propisima,
  - utvrdi da je osoba u dokumentaciji koja je priložena zahtjevu za izdavanje odobrenja navela netočne, odnosno neistinite podatke.
- (8) Osoba koja je dobila odobrenje za člana uprave kreditne unije mora prije imenovanja na tu funkciju u drugoj kreditnoj uniji ponovno dobiti odobrenje iz stavka 1. ovoga članka.
- (9) Član uprave kreditne unije može biti ponovno imenovan članom uprave prema postupku propisanom odredbama ovoga članka.
- (10) Ako su osnivači kreditne unije podnijeli zahtjev za izdavanje odobrenja za rad, postupak odlučivanja o odobrenju iz stavka 1. ovoga članka objedinjuje se s postupkom izdavanja odobrenja za rad kreditne unije.

Prestanak važenja odobrenja za člana uprave

Članak 19.

- Odobrenje iz članka 18. stavka 1. ovoga Zakona prestaje važiti:
- ako osoba u roku od 6 mjeseci od dana primitka odobrenja za člana uprave kreditne unije ne bude imenovana i ne stupi na tu dužnost, u slučaju da je postupak davanja odobrenja bio objedinjen s postupkom davanja odobrenja za rad kreditne unije,
  - ako osoba u roku od 3 mjeseca od dana primitka odobrenja za člana uprave kreditne unije ne bude imenovana i ne stupi na dužnost člana uprave kreditne unije na koju se odobrenje odnosi,
  - ako osobi prestaje funkcija člana uprave i to danom prestanka funkcije u kreditnoj uniji na koju se odobrenje odnosi,

– danom isteka ugovora o radu s kreditnom unijom na koju se odobrenje odnosi, odnosno danom prestanka članstva u toj kreditnoj uniji.

Vođenje poslovnih knjiga, evidencija i dokumentacije

Članak 47.

(1) Kreditna unija dužna je organizirati poslovanje i voditi poslovne knjige, poslovnu dokumentaciju te ostale evidencije na način koji omogućuje provjeru posluje li kreditna unija sukladno propisima i standardima struke.

(2) Hrvatska narodna banka propisuje:

1. kontni plan kreditne unije,
2. vrste i oblike financijskih izvještaja,
3. način i rokove dostavljanja financijskih izvještaja iz točke 2. ovoga stavka.

Prekršaji drugih osoba

Članak 77.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj udruženje kreditnih unija koje ne postupi sukladno odredbi članka 65. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba udruženja kreditnih unija.